

ся съсипали цѣли, а друзи ся отцетили, и загънижли до 100,000 душъ. Нѣкога трясавица-та трае само малко врѣмя, а нѣкога трае много и ся повтара често и всякій часъ. Дѣто ся случи трясавица по нѣкога настанжть новы огнемѣтны планины, по нѣкога ся подвижжть цѣлы области, а по нѣкога ся и продънять та пропадижть; такыва пропасти испослѣ ся напълнять съ вода, та станжть езера различно голѣмы и неизмѣрно глѣбокы; между такыва езера ся брои и Мрътво-Море, кое-то е станжло отъ земетрясеніе, както си личио много-то волканически бѣлѣгы, что ся съглядывать тамъ.

Истинска-та причина на трясавицы-ты и отчто блюва огънь отъ огнемѣтны планины, до сега еще не ся знае на здраво, а само толкова може ся каза, че това най-много докарвать пѣры-ты и газове-ти, кои-то ся отпущать вжтрѣ у земж-тж отъ буйны огневе; зачто-то кога вода прѣзь пукотины-ты ся досѣгне до распалены земли, тя огъ силнж-тж горяцинж ся прѣобрьне на пѣрж съ неизмѣрнж пржгавинж, а тая пѣра и другы много въздухообразны влаги (газове), кои-то ся распуцать отъ топлинж-тж, насилвать възъ земнж-тж поврхнинж, и врвять изъ подземны-ты пукотины та расдрусвать земж-тж и докарвать трясавицы. Дѣ-то найджть слабж корж тыя силны пѣры надвигжжть ъж а често ъж и пробѣжжть и тамъ тогава начне да бухти огънь. Такъво пѣ-что ся случило кога станжло трясавица-та у Лисабонъ; откакъ ся разобориль и съсипаль градъ-ть, на много мѣста начинжло да искачя и лыже огънь изъ земж-тж. Както ся види, и у волканы-ты лавж-тж и камъне-ти изъ кратера изврѣгать пѣры-ты и газове-ти.

Огнемѣтны-ты планины можть да ся броятъ като нѣ-кон дымвици, изъ кои-то силны пѣры и газове исподъ земж-тж излизать на вѣнъ; за това и ставать по-силны трясавицы тамъ, дѣ-то устїе-то на огнемѣтны планины е затрупано и затыкнжто, зачто-то пѣры-ты и газове-ти тогава ставать еще по-пржгави та напрягать повече прѣди да ся отворять затворены-ты устїя.

Ж. Груевъ.